

TRAJNOST SE ZAČNE V ODNOSIH:

Izkušnja izvajanja programa NEON v skupini predšolskih otrok

Mednarodna konferenca,
Kostanjevica na Krki,
30. 5. 2026

Dipl. vzg. Katarina Glinšek,
VVZ Kekec Grosuplje

IZHODIŠČE

- **Širši pojem trajnosti:** Socialna dimenzija – ustvarjanje varnega, spodbudnega in vključujočega okolja.
- **Pomen zgodnjega obdobja:** Ključno za oblikovanje temeljnih vzorcev vedenja, empatije in odnosa do soljudi.
- **Preventivna vloga:** Razvijanje socialnih veščin in prepoznavanje čustvovanja - močan varovalni dejavnik pred nasiljem.
- **Povezava z globalnimi cilji:** (3, 4, 10, 16) zdravje, dobro počutje ter mirna in vključujoča družba.
- **Praktični okvir (Program NEON):** Izvedba štirih izkustvenih delavnic.

CILJI

- **Predstaviti praktično izkušnjo:** Prikazati potek in učinke izvajanja preventivnega programa.
- **Osvetliti pomen timskega sodelovanja:** med izvajalkami in matičnimi vzgojiteljicami.
- **Spodbujati razvoj kompetenc:** Razvijanje empatije, prepoznavanje osebnih meja in odgovornosti.
- **Utemeljiti socialno trajnost:** Čustvene in socialne veščine - temelj za oblikovanje dolgoročno trajnostno naravnane družbe.

Opis programa NEON - Varni brez nasilja

- **Primarno preventivni program:** ISA institut s podporo Ministrstva za zdravje RS.
- **Osrednje sporočilo:** VARNI, MOČNI in SVOBODNI.
- **Glavni cilj:** Opolnomočiti otroke, da bi bili varni pred nasiljem, zlorabo.
- **Izkustveno učenje:** Igre vlog, lutke in zgodbe za učenje samozaščitnega ravnanja.
- **Celostni pristop:** Povezovanje vseh udeležencev.

ISAinstitut

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

IZVEDBA DELAVNIC

Sodelujoči: 24 otrok starih 5-6 let, vzgojiteljice

- **Okvir izvedbe:** 4 delavnice v najstarejši - predšolski skupini.
- **Nematična skupina.**
- **Ključni izziv:** Postopno vzpostavljanje začetnega zaupanja.
- **Prednost izvedbe:** Objektivnejše opazovanje skupinske dinamike in odzivov.
- **Metodološka podlaga:** Sledenje priročniku in metodologiji programa NEON (Štirn & Šibilja, 2018).
- **Vsebinski razvoj:** Od prepoznavanja občutkov do konkretnih samozaščitnih veščin.

Začetna oblika

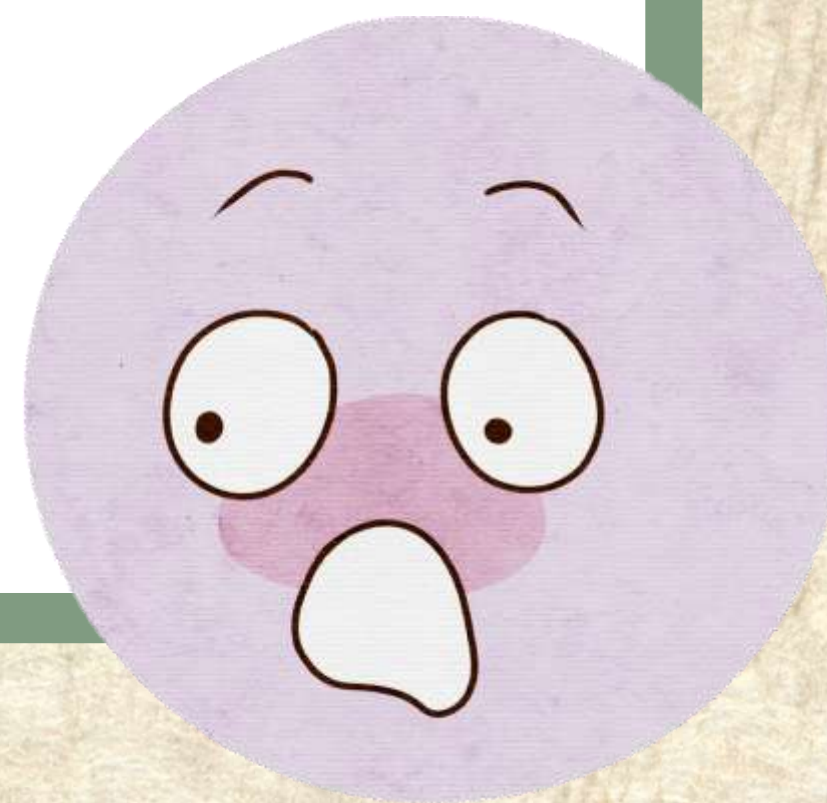
PRVA DELAVNICA

Teme

- Čustva
- Pravice
- Varnost

Namen

- Stik
- Občutek varnosti
- Konkretni primeri
- Razumeti pravice
- Prepoznati različne možnosti
- Krepi samopodobo
- Spodbuditi k iskanju pomoči

PRVA DELAVNICA

Cilji

Otroci se naučijo prepoznavati:

- osnovna čustva in doživljanja v določenih situacijah;
- kdaj so njim in drugim odvzete pravice biti varen, močen in svoboden;
- občutke, ki bi jih lahko doživljali, če bi jim odvzeli njihove osnovne pravice;
- občutke varnosti in kako ravnati v primeru, če se izgubijo.

DRUGA DELAVNICA

Teme

- Prijateljstvo
- Vrstniško nasilje
- Odzivanje v primerih vrstniškega nasilja
- Dogovor v skupini

Namen

- Pogovor o različnih vidikih prijateljstva.
- Razvijanje tehnik reševanja problemov in samozaščitnih veščin.

DRUGA DELAVNICA

Cilji:

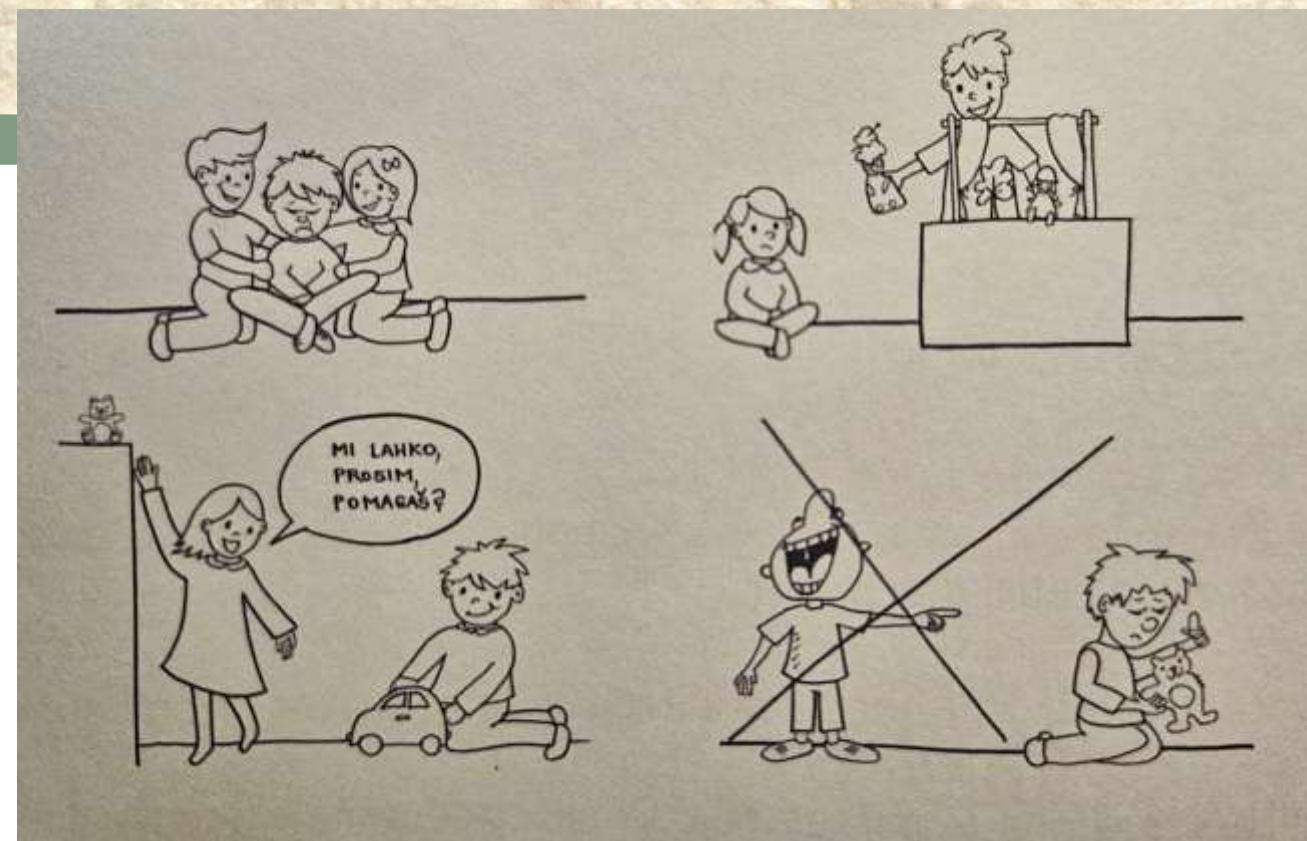
Otroci se naučijo prepoznati:

- dobro in slabo medsebojno komunikacijo;
- značilnosti dobrega, »pravega« in »nepravega« prijateljstva.

Otroci spoznavajo:

- varovalne dejavnike in samozaščitne veščine za odziv v primeru vrstniškega nasilja;
- da je pomembno spoštovati prijatelje, vrstnike in odrasle ter jim pomagati, ko potrebujejo pomoč in ko so v stiski.

Otroci se naučijo strategij konstruktivnega reševanja konfliktov in spoštljive, pozitivne medsebojne komunikacije.

TRETJA DELAVNICA

Teme

- Neznanci
- Pravila za osebno varnost

Namen

- Izboljšati otrokove sposobnosti in ga okrepiti v primeru zlorabe.
- Otrokom predstaviti možne načine za samozaščitno ravnanje.
- Otrokom omogočiti, da vadijo samozaščitne veščine.
- Krepi otroka, da poišče pomoč pri odraslih.

TRETJA DELAVNICA

Cilji:

- Otroci se skozi primere naučijo prepoznati potencialno nevarne situacije.
- Otroci spoznajo možne načine za samozaščitno ravnanje.
- Otroci razvijejo suverenost in zaupanje, da v obravnavanih situacijah poiščejo pomoč pri odraslih.

ČETRTE DELAVNICA

Teme

- Moje telo in intimni deli telesa.
- Varni dotiki in dotiki, ki niso varni.
- Tveganje za spolno nasilje/zlorabo.
- Varne in ne-varne skrivnosti.
- Krepitev otrokovih moči, da pove o nasilju.

Namen

- Z otroki spregovoriti o intimnih delih telesa in jih opolnomočiti, da bodo znali prepoznati dotik, ki jim ni všeč / ni varen in ga bodo lahko tudi zavrnil.
- Opolnomočiti otroke ter jim predstaviti samozaščitne veščine za ravnanje v situacijah tveganja spolne zlorabe.

ČETRТА DELAVNICA

Cilji:

Otrok prepozna in poimenuje posamezne dele telesa.

Otrok loči med:

- primernim in neprimernim dotikom.
- varno in nevarno skrivnostjo.

Otrok se nauči prepoznati potencialne situacije spolne zlorabe.

Okrepiti otrokove samozaščitne veščine za preprečevanje spolne zlorabe ne glede na to, kdo je storilec.

Otrok se nauči prepoznati odrasle osebe, na katere se lahko obrne po pomoč.

Opogumiti otroke, da povedo o vsakršni zlorabi in poiščejo pomoč pri odraslih.

Spodbujati, da zmorejo odločno reči »ne« in »nehaj«.

METODE DELA IN DIDAKTIČNI PRISTOPI

- Igra vlog in lutkovna animacija.
- Vodeni pogovor in pripovedovanje zgodb.
- Sodelovalne in gibalne igre.

Nabor NEON
gradiva za v
knjižni kotiček

POMEN TIMSKEGA SODELOVANJA

- **Načrten dialog in izmenjava informacij**

Tesno sodelovanje med izvajalkama in matičnima vzgojiteljicama.
Predhodna seznanitev in spremljanje skupinske dinamike.

- **Inovativen pristop in trajnostni učinek**

Prenos v vsakodnevno komunikacijo oddelka.
Integracija vsebin in sprotno odzivanje.

- **Učinkovitejša podpora otrokom**

Doslednejši razvoj varovalnih dejavnikov.

UGOTOVITVE IN REFLEKSIJA

- Viri in načini spremljanja
- Otroška risba kot orodje refleksije
- Vpogled v doživljanje otrok

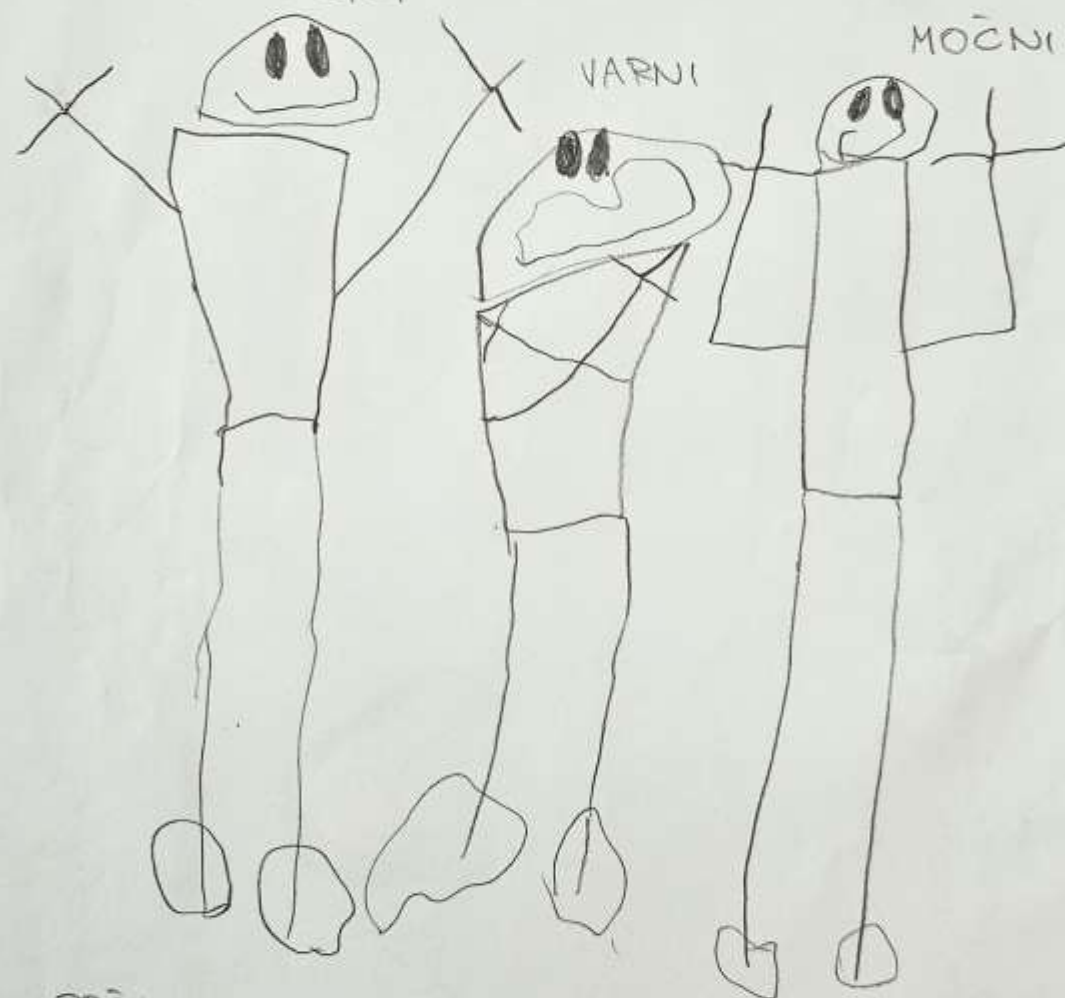

URBAN

SVOBOJNI

VARNI

MOČNI

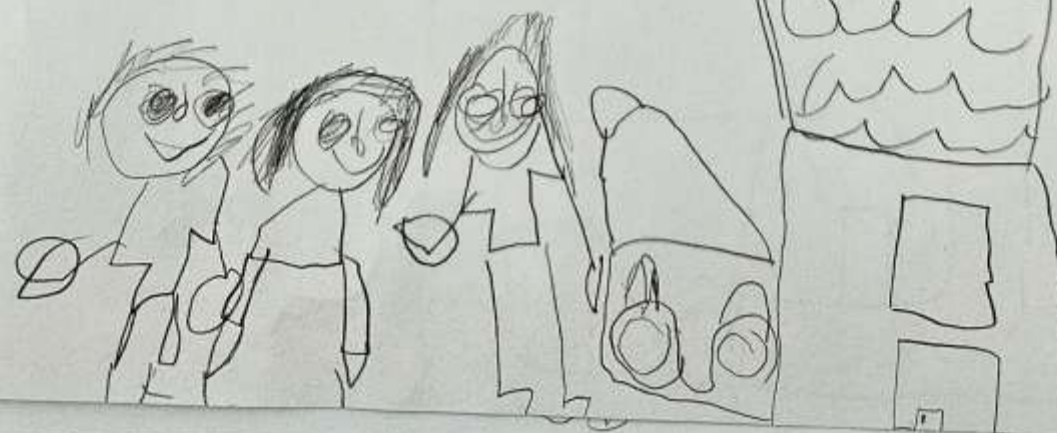

PRŠU JE DEDEK, HOTEL JE VZET
FANTKA PA PUNČKO, POL STA PA HITE
ZBEŽALA BABICI DOMOV, POKLICALI SO
POLICIJO.

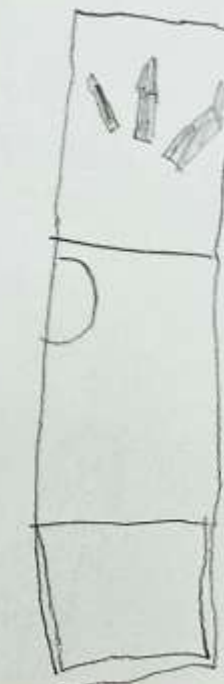
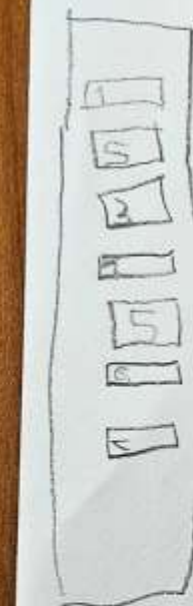
MIA

VIDELI SO NEZNANCA,
PUNČKA IN FANTEK.

MAMI JE REKLA, DA LAHKO
GRE K BABICI. MAMI NI MOGLA Z
NJO K JE IMELA VELIKO DELA.
PUNČKA JE ŠLA SAHA, S FANTKOM,
SREČALA NEZNANCA
HOTU JE, DA
POVESTA IMENA,
ZAKRICALA STA
IN ZBEŽALA K
BABICI.
NEZNANEC JE TUT
ZBEŽAL DOMOV.

POGOVARJAL SIJ SE O
TELZSV, VŠZE MI JE BLG
K JŠ JE VEZA DAKINC.
HOTLA JE LUPČKA, K JE
BLA ENA GOSPOD ZNA PA
DEKLICA STARA 4 LETA,
MI MU HOTLA DAT LUPČKA, ŠLA
JE K MAMICI V KUHINJO, PA JI NI
POVEDALA. MOGLA BI JI POVEDAT,
ALEK?

ZAKLJUČEK IN POGLED V PRIHODNOST

- Uspeh in prednosti programa
- Izzivi in omejitve
- Vizija socialne trajnosti

VIRI IN LITERATURA

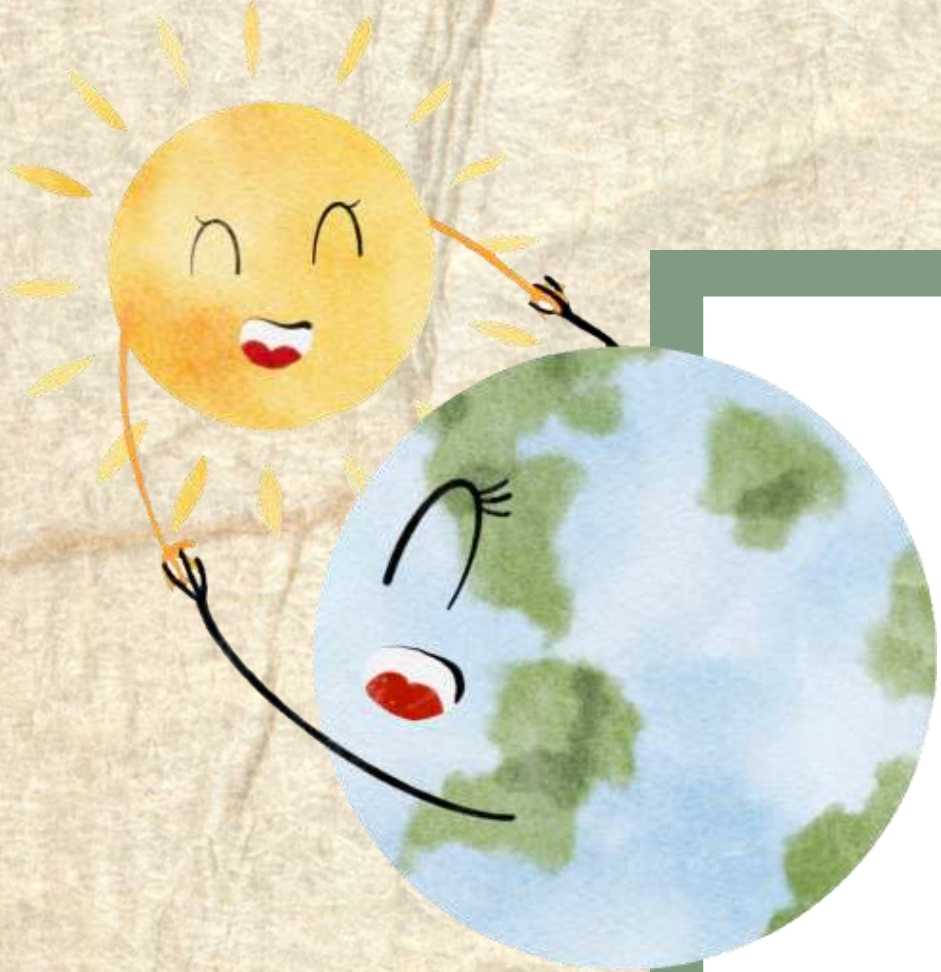
- **Kurikulum za vrtce.** (1999, 2025). Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje Republike Slovenije.
- Marjanovič Umek, L. (ur.). (2004). **Otrok v vrtcu: priročnik h kurikulumu za vrtce.** Založba Obzorja.
- Štirn, M. (ur.), & Šibilja, J. (ur.). (2018). **Program NEON za preventivo nasilja in zlorabe otrok: priročnik za izvajanje programa v vrtcu.** ISA institut.
- Program NEON. (b. d.). **Program NEON – Varni brez nasilja.** Pridobljeno s <https://www.programneon.eu/>
- Vrtec Kekec Grosuplje. (b. d.). **Program NEON.** Pridobljeno s <https://vrtec-kekec.si/neon/>

Fotografije

- lastni arhiv avtorice
- spletna mesta: <https://www.programneon.eu/>, <https://vrtec-kekec.si/neon/>

**"Kdor spoštuje človeka,
spoštuje življenje.
In kdor spoštuje življenje, bo
vedno varoval naravo."**

Hvala za pozornost!